

BAKİ DİVANINDAKİ FARŞA ŞİİRLER

PROF. DR. MEHMET KANAR *

ÖZET

Klasik Fars edebiyatının çok seçkin şairlerinden biri, belki de en başta geleni Hafız-ı Şirazi'dir. "Gaybın Dili" olarak bilinen Hafız, kendi çağından itibaren Fars ve Türk edebiyatı şairleri üzerinde derin bir etki bırakmıştır. Onun gazellerine nazire yazan şairlerin sayısı oldukça çok olduğu gibi, onun gazellerini tahmis eden şairler de çoğunluktadır.

Türk edebiyatında Hafız'ın gazellerine benzer gazeller yazan şairlerden biri de Türk edebiyatında ender yetişen şairlerden biri olan Baki'dir. Baki, ayrıca Hafız'ın gazellerini de tahmis etmiştir. Makalede bu durum ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Baki, Hafız-ı Şîrâzî, Farsça Şiir, Tahmis.

ABSTRACT

Hafez is one of the poets of classical Persian literature, in other word; he is chosen as the finest poet of classical Persian Literature. Hafez is famous as "Lesan algheyb"; on his lifetime to the present time has a profound impact on the Turk-Persian poets. There are numerous poets who wrote the sonnets like Hafez, and there are numerous poets who used the Hafez's verses in their poetries. In Turkish Literature,

* Prof. Dr. Mehmet Kanar, TC Yeditepe Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Öğretim Üyesi, (İstanbul Üniversitesi Fars Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Emekli Öğretim Üyesi), email: mehmet.kanar@yeditepe.edu.tr; profkanar@gmail.com

Baki is the one of the least exclusive poets who wrote sonnets like Hafez. In addition, Baki used Hafez's verses in his poetries, in this paper we study about this subject.

Key words: Baki, Hafez, Persian poetry, Tahmees.

چکیده

حافظ شیرازی یکی از شاعران مطرح و یا به عبارتی بر گزیده ترین شاعران ادبیات کلاسیک فارسی می باشد. حافظ معروف به لسان الغیب از دوران حیات خویش تا عصر حاضر تاثیر عمیقی را بر شاعران ترک و فارس داشته است. همانند نظیره نویسان تعداد تخمیس سرایان از اشعار حافظ نیز بیشمار است.

در ادبیات ترک یکی از کم نظیر ترین شعرایی که همانند حافظ غزل می سراید باقی است. علاوه بر آن باقی از اشعار حافظ تخمیس کرده است که در مقاله به این موضوع خواهیم پرداخت.

کلید واژه ها: حافظ، باقی، شعر فارسی، تخمیس.

GİRİŞ

Bu çalışmada; Baki'nin Dr. Sabahattin Küçük tarafından yayınlanan Divanındaki Farsça şiirlerin Farsça metinlerine, çevrim yazılarına ve manzum çevirilerine yer verilmiş, tahmislerdeki Farsça metinler ile Kazvîni neşri ve tarafımızdan yapılan çeviriler karşılaştırılıp notlandırılmıştır.

Dr. Sabahattin Küçük'ün *Baki Dîvânı*'nın tenkitli basımının 455.-472. sayfaları arasında Baki'nin Farsça şiirleri yer almaktadır. İki cilt halinde hazırladığım *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*'nde (Say, 2009) Divan'ın birinci baskısını tarayarak yüzlerce örnek beyit çıkarmıştım. Birinci baskının sonunda Farsça şiirleri gördüğüm zaman, ikinci baskıda bunların çevirilerinin verileceğini düşünerek beklemeyi tercih etmiştim. Ancak ikinci baskıda da dizgi hatalarının düzeltilmediğini, çevirilerin yapılmadığını görünce, tüm Farsça şiirlerin Arap harfli metninin ve çevrimyazılarının yapılmasını ve mümkün olduğu kadar nazmen çevirmeyi sorumluluk bildim.

Divan' da Hafız-ı Şîrâzî'nin üç gazeline tahmisi vardır. Dipnotlarda da belirttiğim gibi bazı beyitlerde farklılık olduğu gibi beyit sayılarında da uyumsuzluk vardır. Hafız'ın *Divan'*ını çevrimyazılı metinleriyle ve nazmen çevirdiğim için okuyucunun üç gazeli *Divan'*ın aslıyla karşılaştırmak isteyeceklerini düşünerek en ilmî neşir olan Kazvînî neşrinin sayfa numaralarını da verdim.

Baki Divanı'nda üç tahmisten başka sekiz gazel, dört kısa mesnevi, beş tek beyit vardır. Fars dili ve edebiyatına tam anlamıyla hâkim olduğu anlaşılan Baki, bu alanda da şiir denemelerinde bulunmuş, klasikleşmiş mazmunlara, ifade kalıplarına yer vermiştir. Ne varki Farsça şiirlerinin Türkçe şiirleri kadar bakir ve güçlü olduğunu söylemek çok iddialı olur.

TAHMÎSÂT-I FÂRSÎ

Tahmîs-i gazel-i Hâce Hâfız

I

Mefâ'ilün Feilâtün Mefâ'ilün Feilün

۱

تویی که وصفِ تو جز سایهء الهی نیست
 بعدل و داد عدیلِ تو پادشاهی نیست
 بدان خدای کزان راست تر گواهی نیست

جز آستان توام در جهان پناهی نیست
 سرِ مرا بجزین در حواله گاهی نیست

۲

چو من ز دودِ دلِ خود علم بر افrazم
 هزار کشورِ جور و ستم بر اندازم
 نه سوی قبضهء شمشیر دست می بازم
 عدو چو تیغ کشد، من سپر بیندازم
 که تیغِ ما بجز از ناله ئی و آهی نیست

۳

ره دگر بجز از راه میفروش میوی
که بوی خیر و سعادت نمی رسد زان سوی
من آن نیّم که کنم رو بسوی هر سر کوی

ز راه کوی خرابات بر نتابم روی
کزین بهم بجهان هیچ روی و راهی نیست

۴

منم بپای وی افتاده همچو خاکقدم
چنانکه فرق ندارد وجود من ز عدم
نظر بعیب کسان نیست شاه اهل کرم

غلام نرگس مخمور آن سهی قدم
که از شراب غرورش بکس نگاهی نیست

۵

بحال عاشق دلریش خود نگاهی کن
بدادخواهیء او معدلت معدلت پناهی کن
بکشور دل درویش پادشاهی کن

مباش در پی آزار و هرچه خواهی کن
که در شریعت ما غیر ازین گناهی نیست

۶

فتاده در خم گیسوی آن بت چینم

اسیرِ درشکنِ طره های مشکینم
بسر همیشه بلا گه ازان و گه زینم

چنین که از همه سو دامِ راه می بینم
به از حمایتِ زلفش مرا پناهی نیست

۷

تو گوش و هوش چو باقی بقیل و قال مده
مجو وصال و دل و دین بدین خیال مده
دل ار دهی بجز از چشمِ آن غزال مده

خزینۀ دلِ حافظِ بزل و خال مده
که کارهای چنین حدّ هر سیاهی نیست

1

Toyî ki vâsî-i to coz sâyê-yi ilâhî nîst
Be adl u dâd adîl-i to pâdşâhî nîst
Bedan Hûdây kezan râstter govâhî nîst

Coz âsitân-i toem der cihân penâhî nîst
Ser-i merâ becoz in der hevâlegâhî nîst

*Sen varsın; vâsî'n ilahî gölgenden başka değil
Adalette senin gibi bir padişah var değil
Yemin ederim Tanrı'ya; yok ondan başka şahit*

*Dünyada eşîğinden başka sığınacak yerim yok
Bu eşik dışında başımı dayayacak yerim yok*

2

Ço men zi dūd-i dil-i hōd 'alem ber efrâzem
Hezâr kişver-i covr u sitem ber endâzem
Ne sūy-i kabza-yi şemşîr dest mîbâzem

Adû ço tîg keşed, men siper biyendâzem
Ki tîg-i mâ becoz ez nâleî yu âhî nîst

*Gönlümün dumanıyla bir alem yükseltirsem
Bin zulüm ülkesini yerle bir ederim
Kılıcın kabzasına elimi bile sürmem*

*Düşman çekerse kılıcını, kalkanı atarım
Kılıcımız ahtan, iniltiden başka şey değil*

3

Reh-i diger becoz ez râh-i meyfurûş mepûy
Ki bûy-i hayr u se'âdet nemîresed zan sūy
Men an niyem ki konem rû be sūy-i her ser-i kûy

Zi râh-i kûy-i herâbât ber netâbem rûy
Kezin bihem be cihân hîç rûy u râhî nîst

*Meyhanecinin yolu dışında girmem bir yola
Gelmez o yandan hayır ile saadet kokusu
Her tarafa yüzünü çeviren biri değilim*

*Çevirmem yüzümü meyhane yolundan
Dünyada bundan iyi yok yönümle yolum*

4

Menem be pây-i vey oftâde hemçu hâk-i kadem
Çonanki fark nedâred vucûd-i men zi 'adem

Nazar be 'ayb-i kesân nîst şân-i ehl-i kerem

Golâm-i nergis-i maḥmûr-i an sehîkaddem
Ki ez şerâb-i gurûreş be kes nigâhî nîst

*Onun ayaklarına düşen benim ayak toprağı gibi
Varlığımın yokluktan yoktur bir farkı
Başkalarının ayıbını görmek olmaz kerem sahibinin şanı*

*O selvi boylunun mahmur, nergis gözlerinin kölesiyim
Gurur şarabı yüzünden yok kimseye baktığı*

5

Be hâl-i âşık-i dilrîş-i ḥod nigâhî kon
Be dâdhâhî-yi û ma' diletpenâhî kon
Be kişver-i dil-i dervîş pâdişâhî kon

Mebâş der pey-i âzâr u herçi ḥâhî kon
Ki der şerî'at-i mâ gayr ezin gonâhî nîst

*Bak gönlü yaralı âşığının haline
Adalet ister senden; adalet et ona
Padişahlık et yoksulun gönül ülkesinde*

*Olma incitme peşinde; yap ne istersen
Bundan büyük günah yok şeriatımızda*

6

Fotâde der ḥam-i gîsû-yi an bot-i Çînem
Esîr der şiken-i torrehâ-yi muşgînem
Be ser hemîşe belâ geh ez ân u geh zînem

Çonin ki ez heme sû dâm-i râh mîbînem
Bih ez himâyet-i zulfeş merâ penâhî nîst

*O Çin güzelinin zülüflerinin kıvrımına düşmüşüm
Misk kokulu zülüflerinin kıvrımında esirim
Başında bela var hep kâh ondan kâh bundan*

*Bakıyorum, her yanda tuzak görüyorum
Zülfünün himayesinden iyi yoktur sığınağım*

7

To gûş u hûş ço Bâkî be kîl u kâl medih
Mecû visâl u dil u dîn bedin hîyâl medih
Dil er dihî becoz ez çeşm-i an gazâl medih

Hazîne-yi dil Hâfız be zulf u hâl medih
Ki kârâh-yi çonin hadd-i her siyâhî nîst

*Baki gibi kulak asma lafa söze
Vuslat isteme; gönlünü, dinini verme bu hayale
Vereceksen gönül, o ceylanın gözünden başkasına verme*

*Hafız, gönül hazineni zülfe, bene verme
Böyle işler her siyahinin haddi değil zira*

Tahmîs-i gazel-i Hâce Hâfız

II

Mefâ'ilün Feilâtün Mefâîlün Feilün

۱

بجاه و رفعتِ خود سر در آسمان داری

چو آفتابِ فلک تاجِ زرنشان داری
بسروری و سرافرازی و جهانداری

ترا که هرچه مرادست در جهان داری
چه غم ز حالِ ضعیفان و ناتوان داری

۲

بتیغِ غمزه خود کشورِ جهان بستان
بخنده شکرین جانِ عاشقان بستان
بیک کرشمه شیرین هزار جهان بستان

بخواه جان و دل از بنده و روان بستان
که حکم بر سر آزادگان روان داری

۳

معطر از می گلبوی کن چو غنچه مشام
فرو میار سر الا بساغرِ گلفام
بشادی رخ ساقی و خنده لبِ جام

بنوش می که سبک روحی و لطیف مدام
علی الخصوص در آن دم که سر گران داری

۴

سرشته اند بمهر و وفای تو گل من
بدیگری نکند میل طبعِ مائل من
ولیک غیر جفا نیست از تو حاصل من

مکن عتاب ازین بیشتر و جور بر دلِ من
بکن هر آنچه توانی که جای آن داری

۵

بسی فتاده ز زخمِ خدنگِ درد و بلاست
ولی ز خاکِ محبتِ چو من فتاده نخاست
مگر جفای تو بر من باقتضای قضاست

باختیارت اگر صد هزار تیرِ بلاست
بقصدِ جانِ من خسته در کمانِ داری

۶

مکن بمردمِ بیگانه رازِ دل را فاش
که اهلِ دردِ بخونِ جگر کنند معاش
بجامِ صبرِ کشی دُرْدِ دَرْد و غم را کاش

بکش جفای رقیبانِ مدام و خوشدل باش
که سهل باشد اگر یارِ مهربان داری

۷

اگر بلاغتِ باقی فصاحتِ حافظ
بیابی از سخنِ شیخ و گفتهء واعظ
مشو بجانبِ ایشان دمی چو من لاحظ
چو گل بدامن ازین باغ می بری حافظ
چه غم ز نعره و فریادِ باغبان داری

1

Be câh u rif'at-i ĥod ser der âsumân dârî
Ço âfitâb-i felek tâc-i zernişân dârî
Be serverî yu serefrâzî yu cihândârî

Torâ ki herçi murâd est der cihân dârî
Çi gam zi hâl-i za'îfân u nâtevân dârî?

*Makamda, yükseklikte gökyüzüne uzanmış başın var
Gökyüzündeki güneş gibi altın işlemeli tacın var
Önderlikte, başı yücelikte, dünya padişahlığında*

*Dünyada neyse muradın, her şeyin var
Zayıfları, güçsüzleri dert edecek halin mi var?*

2

Be tîg-i gamze-yi ĥod kişver-i cihân bestân
Be ĥande-yi şekerîn cân-i âşıkân bestân
Be yek kirişme-yi şîrîn hezâr cihân bestân

Beĥâh cân u dil ez bende vu revân bestân
Ki hukm ber ser-i âzâdegân revân dârî

*Gamzenin kılıcıyla dünya ülkelerini al
Tatlı gülüşünle âşıkların canını al
Şirin bir göz kırpışınla bin dünyayı al*

*Kuldan can, gönül iste, hemen al
Özgür insanlara geçer hükmün var*

3

Mu'attar ez mey-i gulbûy kon çon gonçe meşâm

Furû meyâr ser illâ be sâgar-i gulfâm
Be şâdî-yi roḡ-i sâkî yu ḡande-yi leb-i câm

Benûş mey ki sebokrûhî yu latîf mudâm
Alelḡusûs der an dem ki ser girân dârî

*Gonca gibi kokla gül kokulu meyi
Gül renkli kadehten başkasına indirme başını
Sakinin yanağı, kadeh kenarının gülüşü şerefine*

*İç meyi; hafiftir ruhun, latiftir süreklî
Hele bir de o demde çekmişse demi*

4

Sirişte'end be mihr u vefâ-yi to gil-i men
Be dîgerî nekoned meyl tab'-i mâ'il-i men
Velîk gayr-i cefâ nîst ez to hâsil-i men

Mekon 'itâb ezin bîşter u covr ber dil-i men
Bokon her ançı tevânî ki cây-i an dârî

*Yoğurmuşlar toprağımı sevgin, vefan ile
Akar gönlüm meyletmez başka birine
Ama cefadan başka şey geçmez elime*

*Daha çok çıkışma, cevretme gönlüme
Elinden geleni yap; liyakatin var*

5

Besî fotâde zi zaḡm-i ḡadeng-i derd u belâst
Velî zi ḡâk-i mahabbet ço men fotâde neḡâst
Meger cefâ-yi to ber men be iktizâ-yi kazâst

Be ihtiyâret eger sad hezâr tîr-i belâst
Be kasd-i cân-i men-i haste der kemân dârî

*Niceleri dert, bela okuyla yaralanmış, düşmüştür
Muhabbet toprağından benim gibi düşkün çıkmamıştır
Sanırım senin bana cefan kaderin gereğidir*

*Yüz bin bela oku senin elindedir
Yayında ben yaralının canına kastetmiş okun var*

6

Mekon be merdom-i bîgâne râz-i dil râ fâş
Ki ehl-i derd be hûn-i ciger konend me'âş
Be câm-i sabr keşî dord-i derd u gam râ kâş

Bekeş cefâ-yi rakîbân mudâm u hoşdil bâş
Ki sehl bâşed eger yâr-i mihribân dârî

*Yabancılara açarım deme gönül sırrını
Ciğer kaniyla yaşar dert sahipleri
Keşke sabır kadehiyle çeksen dert, gam tortusunu*

*Rakiplerin cefasını çek daima, ol mutlu
Şefkatli sevgilin varsa, kolaydır işin.*

7

Eger belâgat-i Bâkî, fesâhat-i Hâfiz
Beyâbî ez sohen-i Şeyh u gofte-yi Vâ'iz
Meşov be cânib-i îşân, demî ço men lâhiz

Ço gul be dâmen ezin bâg mîberî Hâfiz
Çi gam zi na're vu feryâd-i bâgbân dârî?

*Baki'nin belagatı, Hafız'ın fesahatini
Bulursan Şeyh ile Vâiz'in sözlerinde
Benim gibi yüzünü dönme onlara*

*Hafız madem gül götürüyorsun bu bahçeden eteğinde
Ne dert sanki, bahçıvan bağırsa çağırsa!*

Tahmîs-i gazel-i Hâce Hâfız
III
Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

۱

ای که در چنبرِ این دایره داخل باشی
تو چرا از خطرِ واقعه غافل باشی
چند در بندِ غمِ دولتِ زائل باشی

نوبهارست دران کوش که خوشدل باشی
که بسی گل دمد از خاک و تو در گل باشی

۲

نیست از کارگه کون و مکان ماحصلی
جز بتوفیق الهی نبود هر عملی
ندهد عیش بقانون مروت خللی

چنگ در پرده همین میدهدت پند ولی
وعظت آنگاه کند سود که قابل باشی

۳

تا در اندوهِ جهانی ز خرد هیچ ملاف

پاک ازین گرد خوشست آینهء سینهء صاف
اندرین مشغله هر چند که باشی صراف

نقدِ عمرت بدهد غصهء دنیا بگزاف
گر شب و روز درین فکرت باطل باشی

۴

لاله از داغِ دلِ خویش بخون جگرست
سنبل از زلفِ پریشانِ وی آشفته ترست
غنچه را از می دوشینه یحر دردِ سرست

در چمن هر ورقی دفترِ حالِ دگرست
حیف باشد که ز کارِ همه غافل باشی

۵

گل باوازهء مرغِ سحری داشته گوش
می بجوش آمده مستانِ صبحی بخروش
عیش را داده صلا مغبچهء باده فروش

من نگویم که کنون با که نشین و چه بنوش
که تو خود دانی اگر زیرک و عاقل باشی

۶

نیست این منزلِ ویرانه ترا جای قرار
قدمِ همّت ازین وادیء وحشت بر دار
رو براهِ حرمِ وصلتِ دلدار در آر

گرچه راهیست پر از بیم ز ما تا بر یار
رفتن آسان بود ار واقف منزل باشی

۷

آنکه در بندِ غم و در غمِ بندت باشد
همچو باقی بسرش فکرِ کمندت باشد
عاقبت بستهء فتراکِ سمندت باشد

حافظا گر مدد از بختِ بلندت باشد
صیدِ آن شاهدِ مطبوعِ شمائل باشی

1

Ey ki der çenber-i in dâire dâhil bâşî
To çerâ ez hatar-i vâkı'a gâfil bâşî?
Çend der bend-i gam-i devlet-i zâil bâşî?

Novbehâr est, der an kûş ki hoşdil bâşî
Ki besî gul demed ez hâk u to der gil bâşî

*Hey sen! Kalmışsın bu dairenin içinde
Bu olayın tehlikesinden neden gafilsin böyle?
Ne kadar çekeceksin yok olmuş devletin gamını?*

*Bahar geldi; çalış sen mutlu olmaya
Topraktan çok gül biter ama kalırsın toprak altında*

2

Nîst ez kârgêh-i kovn u mekân mâhasalî
Coz be tovfîk-i ilâhî nebuved her amelî

Nedihed 'eyş be kânûn-i muruvvet hâlelî

Çeng der perde hemin mîdehedet pend velî
Va'zet angâh koned sûd ki kâbil bâşî

*Şu varlık atölyesinde yok ele geçmiş bir şey
İlahî yardım gelmezse yapılamaz bir şey
Mürüvet kanununa zarar vermez iyi hayat*

*Çeng öğüt veriyor sana perde arkasından
Öğüt fayda verir, olursa sende kabiliyet*

3

Tâ der endûh-i cihânî, zi hîred hîç melâf
Pâk ezin gerd hoşest âyîne-yi sîne-yi sâf
Enderin meşgale herçend ki bâşî serrâf

Nakd-i 'omret bedehed gosse-yi donyâ begezâf
Ger şeb u rûz derin fikret-i bâtil bâşî

*Akıldan söz etme hiç, çekiyorsan dünya gamını
Gam tozundan arınsa, hoştur saf gönül aynası
Bu uğraşıda olsan da işin sarrafı*

*Ömrünün nakdini tüketir boş yere dünya gamı
Bu saçma fikirle geçirirsen geceni gündüzünü*

4

Lâle ez dâg-i dil-i hîş be hûn-i ciger est
Sunbul ez zulf-i perîşân-i vey âşufteter est
Gonçe râ ez mey-i dûşîne seher derd-i ser est

Der çemen her varakî defter-i hâl-i diger est
Heyf bâşed ki zi kâr heme gâfil bâşî

*Lalenin ciğeri kanıyor gönlünün dağından
Sümbül perperişan onun dağınık saçından
Seher vakti başı ağrıyor goncanın dünkü şaraptan*

*Çimenliğin her yaprağında başka halin defteri var
Yazık doğrusu gafil kalırsan olanlardan*

5

Gul be âvâze-yi morg-i seherî dâşte gûş
Mey be cûş âmede mestân-i sabûhî be hürûş
Eyş râ dâde selâ mugbeçe-yi bâdefurûş

Men negûyem ki kunûn bâ ki nişîn u çi benûş
Ki to hüd dâni eger zîrek u âkil bâşî

*Gül kulak vermiş seher kuşunun sesine
Mey kaynamış, sabuh sarhoşları başlamış coşmaya
Bade satan davet etmiş içki âlemine*

*Ne diyeyim sana "Şimdi kimle otur, ne iç?"
Bilirsin sen zaten aklın başındaysa*

6

Nîst in menzil-i vîrâne torâ cây-i karâr
Kadem-i himmet ezin vâdî-yi vahşet ber dâr
Rû be râh-i harem-i vuslat-i dildâr der âr

Gerçi râhîst por ez bîm zi mâ tâ ber-i yâr
Reften âsân buved er vâkıf-i menzil bâşî

*Karar yerin değil bu virane konak yeri
Bu korku vadisinden dışarı at himmet kademini
Sevgilinin vuslat haremine doğru çevir yüzünü*

*Bizden yâre giden yol korkunç olsa da
Gitmek kolaydır, bilersen varacağın yeri*

7

*Anki der bend-i gam u der gam-i bendet bâşed
Hemçu Bâkî be sereş fikr-i kemendet bâşed
Âkıbet beste-yi fitrâk-i semendet bâşed*

*Hâfizâ ger meded ez baht-i bolendet bâşed
Sayd-i an şâhid-i matbû'şemâyil bâşî*

*Kim senin gamına bağlıysa, çekerse bağının gamını
Kemendinin düşüncesi olursa başında Bâkî gibi
Atının terkine bağlanmış olur işin sonu*

*Hafız! Yüksek bahtın ederse sana yardımını
Olursun güzel yüzlü o dilberin avı.*

GAZEL 1

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

*قصهء عشق دگرگونه زبانی دارد
آن نه سرّیست که تقریر و بیانی دارد
آنکه در عشق تو با دودِ دل و چشمِ ترست
سایهء بید و لبِ آبِ روانی دارد*

با خیالِ دهن و بادهء لعلتِ جانم
در سراپردهء دل عیشِ نهانی دارد

روی اقبال بدرگاهِ تو دارد خورشید
که درین قصرِ دل افروز مکانی دارد

زانکه در دل هوسِ عشقِ تو دارد باقی
نه غمِ جان و نه اندوهِ جهانی دارد

Kısse-yi aşk digergüne zebânî dâred
An ne sırrîst ki takrîr u beyânî dâred

Anki der aşk-i to bâ dūd-i dil u çeşm-i ter est
Sâye-yi bîd u leb-i âb-i revânî dâred

Bâ hîyâl-i dehen u bâde-yi la'let cânem
Der serâperde-yi dil eyş-i nihânî dâred

Rûy-i ikbâl be dergâh-i to dâred ħorşîd
Ki derin kasr-i dilefrûz mekânî dâred

Zanki der dil heves-i aşk-i to dâred Bâkî
Ne gam-i cân u ne endûh-i cihânî dâred

*Aşk hikâyesinin başka bir dili var
Bu sır değil ki; takriri, beyanı var*

*Senin aşkınla gönlü dumanlı, gözü yaşlı olanın
Söğüt gölgesiyle akarsu kenarı var*

*Ağzının hayali, lâl dudağının badesiyle canımın
Gönlümün otağında gizli işret âlemi var*

*Güneş senin dergâhına çevirmiş ikbal yüzünü
Göniül aydınlatan bu kasırda bir mekânı var*

*Bakî'nin gönlünde aşkının hevesi var
Bu yüzden ne can kaygısı, ne dünya derdi var*

GAZEL 2

Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

نویدِ وصلتَم از کوی یارِ مهربان آمد
نسیمِ نوبهارِی از حریمِ گلستان آمد

دلم با حسرتِ آن رخ بطرفِ باغ و گلشن شد
ز جامِ لاله همچون غنچه مستِ سرگران آمد

دهانت چشمهء خضر ار نباشد پس چرا هر دم
چو آبِ زندگی از دیدهء مردم نهان آمد

شنید اوصافِ حُسنَت را ز بادِ صبحدم غنچه
بیادِ لعلِ شیرینِ تو آبش در دهان آمد

درین افسانه بودم من که در پیشت کمر بندم
حدیثِ خنجرِ خونریزِ هجرت در میان آمد

بیا باقی بدرگاهِ شهنشاهی که هموارش

سعادت هم رکاب و بخت و دولت هم عنان آمد

خداوند همادولت، جهاندارِ قدرقدرت
که نعلِ سمّ اسبش تاجِ فرقِ خسروان آمد

Nevîd-i vuslatem ez kûy-i yâr-i mihribân âmed
Nesîm-i nevbehârî ez harîm-i gulsitân âmed

Dilem bâ hasret-i an roḥ be taraf-i bâg u gulşen şod
Zi câm-i lâle hemçon gonçe mest-i sergirân âmed

Dehânet çeşme-yi Hızır er nebâşed, pes çerâ her dem
Ço âb-i zindegî ez dîde-yi merdom nihân âmed

Şenîd ovsâf-i husnet râ zi bâd-i sobh-dem gonçe
Be yâd-i la'l-i şîrîn-i to âbeş der dehân âmed

Derin efsâne bûdem men ki der pîşet kemer bendem
Hadîs-i ḥancer-i ḥûnrîz-i hicret der miyân âmed

Ḥodâvend-i homâhimmet, cihândâr-i kaderkudret
Ki na'l-i somm-i esbeş tâc-i fark-i ḥosrevân âmed

*Sevgili yârin sokağmdan vuslat müjdesi geldi
Gül bahçesinden bana ilkbahar esintisi geldi*

*O yanağın hasretiyle bağa, gülşene gitti gönlüm
Lale kadehiyle sarhoş olmuş gonca gibi geldi*

*Hızır pınarı değilse ağzın, neden her an
İnsanların yüzünden gizli hayat suyu gibi geldi?*

*Sabah rüzgârından dinledi gonca güzelliğinin vasıflarını
Şirin dudaklarını düşündükçe ağzı sulandı geldi*

*Huzurunda hizmete durmayı düşünüyordum ki
Ayrılığının kan dökücü hançeri araya girdi*

*Hüma himmetli efendim; kader kudretli hükümdarın
Atının nalları hüsrelerin tacı üstüne geldi.*

GAZEL 3

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

گلرخان سوی چمن عزم تماشا می کنند
بلبل شوریده را سرمست و شیدا می کنند

در چنین قحط شراب از لاله ها در حیرتم
کز کجا این ساغر گلرنگ پیدا می کنند

از جفای محتسب چون لاله امروز اهل عشق
دور جام باده را در کوه و صحرا می کنند

بر گل و شمشاد ازان دل بسته شد مرغانِ باغ
میل آن رخساره و قدّ دلارا می کنند

باقیا بر طرهء زنجیرِ مویان دل مبند
چون ترا دیوانه می سازند و رسوا می کنند

Gulruhân sÿy-i çemen 'azm-i temâşâ mîkonend
Bulbul-i şûrîde râ sermest u şeydâ mîkonend

Der çonin kaht-i şerâb ez lâlehâ der hayretem

Kez kocâ in sâgar-i gulreng peydâ mîkonend

Ez cefâ-yi muhtesib çon lâle imrûz ehl-i aşk
Dovr-i câm-i bâde râ der kûh u sahrâ mîkonend

Ber gul u şimşâd ezan dilbeste şod morgân-i bâg
Meyl-i an rohsâre vu kadd-i dilârâ mîkonend

Bâkiyâ ber torre-yi zencîr-i mûyân dil mebend
Çon torâ dîvâne mîsâzend u rusvâ mîkonend

*Çimenlik seyrine niyetlense gül yüzlüler
Coşkulu bülbülleri sarhoş, âşık ederler*

*Bu şarap kıtlığında şaşarım lalelere
Böyle gül rengi kadehi nereden bulurlar?*

*Muhtesip cefasından lale gibi bugün âşıklar
Bade kadehini dağda, kırdâ dolaştırırlar*

*Bahçede kuşlar gönül vermiş güle, şimşire
Sebeb; o boylu boslu, hoş yanaklı dilbere meylederler*

*Baki! Bağlama gönlünü zincir saçlıların kakülüne
Yoksa seni delirtir, rüsva ederler*

GAZEL 4

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

شمع قدّ تو ازان کاکلِ مشکین بر سر
خانهء عقل و دلم سوخته و دین بر سر

سر و بالای تو آرد سر سنبل در پا
نخل زیبای تو دارد گل و نسرین بر سر
سر بزیر قدمت می فکنم چشم برو
هست ازان رو شرف چشم جهان بین بر سر

شاه صبح ار بفروشی بغلامیء درت
تخت سیمین دهد و افسر زرین بر سر

گر سواد شکن زلف تو بیند خاقان
خطهء ملک خطا می دهد و چین بر سر

پیش پیر خرد این چرخ مقرنس طفلیست
درمی چند بر آویخته پروین بر سر

در غم ابروی شوخت دل باقی مرغیست
که برو سایه زند شهپر شاهین بر سر

هر که درد کهن از عشق تو دارد در دل
حرز جان باشدش این نظم نوآیین بر سر

Şem'-i kadd-i to ezan kâkul-i moşkîn ber ser
Hâne-yi akl u dilem sûhte vu dîn ber ser

Serv-i bâlâ-yi to âred ser-i sunbul der pâ
Nağl-i zîbâ-yi to dâred gul u nesrîn ber ser

Ser be zîr-i kademet mîfikenem çeşm berû
Hest ezan rû şeref-i çeşm-i cihânîn ber ser

Şâh-i sobh er befurûşî begolâmî-yi deret
Taht-i sîmîn dehed u efser-i zerrîn ber ser

Ger sevâd-i şiken-i zolf-i to bîned hâkân
Hitte-yi molk-i Hitâ mîdehed u Çîn ber ser

Pîş-i pîr-i hîred in çerh-i mukarnas tıflîst
Diremî çend ber âvîhte Pervîn ber ser

Der gam-i ebrû-yi şûhet dil-i Bâkî morgîst
Ki berû sâye zened şehper-i şâhîn ber ser

Herki derd-i kohen ez 'aşk-i to dâred der dil
Hırz-i cân bâşedeş in nazm-i novâyîn ber ser

*Mum gibi boyunu miskli kakül taşır başta
Akıl, gönül, din evim yandı başta*

*Selvi boyun indirir sümbülün başını ayağa
Fidan boyun gül ile nesrin taşır başta*

*Başımı ayağının altına atarım, gözümü üstüne
Dünyayı gören gözüm bu yüzden şerefli dir başta*

*Sabahın şahı kapıkulu diye satsa seni
Gümüş tahtı verir sana, altın taç başta*

*Hakan görse büklüm büklüm zülüflerinin karalığını
Verir bunun için Hitay ile Çin topraklarını*

*Akıl pîrince bir çocuktur şu mukarnas gökyüzü
Pervin'dir adeta birkaç direm var başında*

*Şuh kaşlarının gamıyla bir kuştur Baki'nin gönlü
Şahin kanadı salar gölgesini başına*

*Kimin gönlünde aşkınun eski derdi varsa
Yeni usül bu şiir can muskası olur ona*

GAZEL 5

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

خیمه زد از گلبن سرسبز بر گلزارِ گل
بست مشکین سییان از ابرِ گوهر بارِ گل

از غمت صد داغِ خونین داشت پنهان در جگر
پیش رویت کرد اکنون یک بیک اظهارِ گل

رنگِ روی از حالتِ جامِ لبِ لعلِ تو یافت
زان ندارد حاجتِ گلگونهء رخسارِ گل

آبِ جوی از باد چون پولادِ هندی نقش بست
عکسِ گل در وی چو بر شمشیرِ جوهر دارِ گل

غنچه زانرو دمبدم در خنده آید کآورد
زعفران اندر میان طبلهء عطارِ گل

تابِ دیگر داد حسنِ روی گلشن را ز شوق
همچو عکسِ جامِ شاهنشاهِ جم مقدارِ گل
در چکاند کلکِ باقی شاید از زینت دهد
تاجِ لعلِ غنچه را زین لؤلؤ شہوارِ گل

Heyme zed ez gulbun-i sersebz ber gulzâr gul
Best moşkîn sâye bân ez ebr-i govherbâr gul

Ez gamet sed dâg-i hûnîn dâşt pinhân der ciger
Pîş-i rûyet kerd eknûn yek beyek izhâr gul

Reng-i rûy ez hâlet-i câm-i leb-i la'l-i to yâft
Zan nedâred hâcet-i gulgûne-yi rohsâr gul

Âb-i cûy ez bâd çon pûlâd-i hindî nakş best
Aks-i gul der vey ço ber şemşîr-i covherdâr gul

Gonçe zanrû dembedem der hânde âyed k'avered
Za'ferân ender miyân-i table-yi 'ettâr gul

Tâb-i dîger dâd husn-i rûy-i golşen râ zi şovk
Hemço 'aks-i câm-i şâhenşâh-i Cemmikdâr gul

Der çekâned kilik-i Bâkî şâyed er zînet dehed
Tâc-i la'l-i gonçe râ zin lu'lu'-i şehvâr gul

*Yeşil gül fidanıyla gül bahçesine otağ kurdu gül
İnci yağdıran bulutla miskli sayvan kurdu gül*

*Gamın yüzünden yüz kanlı dağ gizliydi ciğerinde
Yüzünün önünde gösterdi şimdi bir bir gül*

*Yüzünün rengini lâl dudaklarının kadehinden aldı
Bu yüzden gül renkli yanağa muhtaç değil gül*

*Akarsu hint kılıcı gibi menevişlendi rüzgârdan
Gülün ondaki aksine bak; sanki parlak kılıç üstünde gül*

*Gül goncası sürekli gülüyor; sebebi
Attar tablasına safran getiriyor gül*

*Gül bahçesinin güzelliğine ayrı hava kattı şevkle
Cem azametli şehinşahın kadehinin aksi gibi gül*

*Baki'nin kalemi süsleyecek olursa
Goncanın lâl tacına iri inci serper gül*

GAZEL 6

Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

بچشمِ ما که ابرِ نوبهاران میتوان گفتن
رخت را خرّم از باغ و گلستان میتوان گفتن
دمِ گریه ز خونابِ سرشکِ لعلگونِ من
سرِ کوی ترا کانِ بدخشان میتوان گفتن

جهان می سوزد آن رخسار چون خورشیدِ عالمِ گرد
بدین خوبی ترا آشوبِ دوران میتوان گفتن

کتابه آن دو ابروی سیه بر منظرِ خوبی
جبینت شمسهء بر طاق ایوان میتوان گفتن

ادای نظمِ دلجویت صدایی دارد ای باقی
که او را قوتِ جانِ اهلِ عرفان میتوان گفتن

درین مدّت کسی دلشاد نتوان یافتن خود را
سخن را گرچه نازکتر ز سلمان میتوان گفتن

Be çeşm-i mâ ki ebr-i nevbehârân mîtevân goften
Roĥet râ ĥorrem ez bâg u gulistân mîtevân goften

Dem-i girye zi ĥûnâb-i sirişk-i la'lgûn-i men
Ser-i kûy-i to râ kân-i Bedaĥşân mîtevân goften

Cihân mîsûzed an roĥsâr-i çon ĥorşîd-i âlemgerd
Bedin ĥûbî torâ âşûb-i dovrân mîtevân goften

Kitâbe an do ebrû-yi siyeh ber manzar-i ĥûbî
Cebînet şemse-yi ber tâk-i eyvân mîtevân goften

Edâ-yi nazm-i dîlcûyet sedâyî dâred ey Bâkî
Ki û râ kût-i cân-i ehl-i irfân mîtevân goften

Derin moddet kesî dilşâd netvan yâften ĥod râ
Soĥen râ gerçi nâzukter zi Selmân mîtevân goften

*Gözümüze ilkbahar bulutu demek mümkün
Yüzüne bahçeden, gülistandan kutlu demek mümkün*

*Lâl renkli, kanlı gözyaşlarımla ağlarken
Senin diyarına Bedaĥşan madeni demek mümkün*

*Âlemi dolaşan güneş yüzün yakıyor cihanı
Bu güzellikle sana çağdı birbirine katan demek mümkün*

*İki kara kaşın güzellik seyir yerinin kitabesi
Alnına eyvan kemerinde şemse demek mümkün*

*Baki! Gönül alıcı şiirlerinin başka edası var
Onlara ariflerin can azığı demek mümkün*

*Şu zaman kimse mutlu bulmaz gönlünü
Gerçi sözü Selman'dan ince söylemek mümkün*

GAZEL 7

Müfteilün Mefâilün Müfteilün Mefâilün

تا ز خیالِ من گذشت طلعتِ مه لقای من
مطلعِ آفتاب شد خاطرِ باصفای من

حسن و بهای روی تو باغ و بهارِ خرمی
بلبلِ خوش نوای او طبعِ سخن سرای من

گشت بیمنِ عشقِ تو مُلکِ سخن مسخرم
هست زبانِ نکته گو تیغِ جهانگشای من

تا برسد بر سرم ظلّ ظلیلِ قامتت
سایه فکند بر فلکِ رایتِ کبریای من

خشتِ سرِ خُمِ میمِ آینهء سکندری
کهنه سفالِ میکده جامِ جهان نمای من

روزِ حسابِ جرمِ من بیشتر آید از عدد
گر نه قلمِ زند قضا بر رقمِ خطای من

باقی از آنکه صورتِ حالِ منست بپیش او
پردهء عفو و مغفرت گر نکشند روای من

Tâ zi hiyâl-i men gozeşt tal'at-i mehlikâ-yi men

Matla' -i âfitâb şod hâtır-i bâsefâ-yi men

Husn u bihâ-yi rûy-i to bâg u behâr-i ħorremî
Bolbol-i ħoşnevâ-yi û tab' -i soħenserâ-yi men

Geşt be yumn-i 'aşk-i to molk-i soħen musahħarem
Hest zebân-i noktegû tîg-i cihângoşâ-yi men

Tâ beresîd ber serem zıll-i zalîl-i kâmetet
Sâye fikend ber felek râyet-i kibriyâ-yi men

Ĥişt-i ser-i ħom-i meyem âyine-yi Sikenderî
Kohne sifâl-i meykede câm-i cihânumâ-yi men

Rûz-i hisâb corm-i men bîşter âyed ez 'aded
Gerne kalem zened kazâ ber rakam-i ħatâ-yi men

Bâkî ez anki sûret-i hâl-i men est bepîş-i û
Perde-yi 'afv u magfîret ger nekeşend revâ-yi men

*Ay yüzünün parlaklığı geçince hayalimden
Güneşin doğuş yeri oldu safalı gönlüm*

*Yüzünün güzelliği kutluluk bahçesi, baharı
Onun şakıyan bülbülü benim şairlik gücüm*

*Aşkınun uğuruyla ele geçirdim söz ülkesini
Dünyayı fetheden kılıç oldu esprili dilim*

*Başıma düştüğünden beri boyunun gölgesi
Feleğe gölge saldı ululuk sancağım*

*Mey küpünün kerpici İskender aynası gelir bana
Meyhanenin eski çanağı dünyayı gösteren kadehim*

*Kader af kalemini çekmese hatalarıma
Hesap günü haddinden fazla çıkar cürmüm*

*Baki! Onun önünde duruyor benim halim
Af, mağfiret perdesi çekilmezse, budur müstahakkım*

GAZEL 8

Mef'ûlü Fâilâtü Mefâîlü Fâilün

مشکِ ختنِ بیادِ دهدِ خاکِ کویِ تو
آتشِ زندِ بخرمنِ گلِ آبِ رویِ تو

در آرزویِ جانِ منیِ من در اشتیاق
آخرِ هلاکِ میِ کندمِ آرزویِ تو

گردِ حریمِ تو گرددِ چو بیدلان
هر صبحدمِ نسیمِ گلستانِ ببویِ تو

بگرفتِ راهِ کویِ ترا آبِ چشمِ ما
تا هیچِ کسِ مجالِ نیابدِ بسویِ تو
باقیِ ببندِ زلفِ سیاهِ تو مبتلاست
ای من اسیرِ سلسلهءِ تارِ مویِ تو

Moşk-i Hoten be bâd dehed hâk-i kûy-i to
Âteş zened be hârmen-i âb rûy-i to

Der ârizû-yi cân-i menî, men der iştiyâk
Âher helâk mîkonedem ârizû-yi to

Gird-i harîm-i kûy-i to gerded ço bîdilân
Her sobhdem nesîm-i golistân be bûy-i to

Bigrift râh-i kûy-i to râ âb-i çeşm-i mâ
Tâ hîç kes mecâl neyâbed be sûy-i to

Bâkî be bend-i zulf-i siyâh-i to mubtelâst
Ey men esîr-i silsile-yi târ-i mûy-i to

*Hoten miskini havaya savurur sokağının toprağı
Gül harmanını ateşe verir yüzünün parlaklığı*

*Sen benim canımı istersin, ben iştiyak içinde
Seni arzulamak sonunda helâk edecek beni*

*Evinin çevresini dolanır âşıklar gibi
Senin için gülistandan esen meltem her sabah vakti*

*Akan gözyaşlarım kesti sana giden yolu
Sana gidecek yol bulamasın diye hiç biri*

*Siyah zülüflerinin bağına müpteladır Baki
Saçlarımın zincirinde esir olduğum sevgili!*

MESNEVÎ 1

Feûlün Feûlün Feûlün Feul

شهنشاهِ دريادل و کانِ يسار

سلیمانِ ثانی شہِ جمِ وقار
خداوندِ فرمانروایِ جهان
شہِ تاجورِ فخرِ عثمانیان

سرافرازِ شاہانِ دولتِ قرین
شہِ دادگرِ دوارِ پاکدین

Şehenşâh-i deryâdil u kân-i yesâr
Soley mân-i sâni, şeh-i cemvekâr

Ĥodâvend-i fermânrevâ-yi cihân
Şeh-i tâcver, faĥr-i Osmâniyân

Sereferâz-i şâhân-i devletkarîn
Şeh-i dâdger, dâver-i pâkdîn

*Derya gönüllü şahlar şahı, zenginlik madeni
İkinci Süleyman, Cem vakarlı şah*

*Dünyada hükmü geçen efendi
Taç sahibi şah, Osmanlıların kıvancı*

*Devletli şahların yücesi
Adaletli şah, dini temiz hakim*

MESNEVİ 2

Feûlün Feûlün Feûlün Feul

بفرمان دارندهء تاج بخش
رسیدش همه گنج و اورنگ رخس

جهاندار گشت و شهنشاہ شد
فلک حشمت و آسمان جاہ شد

ببام نہم قصر نیلوفری
شد آوازہء عدل اسکندری

Be fermân dârende-yi tâcbağş
Resîdeş heme genc u evreng-i rağş

Cihândâr geşt u şehensâh şod
Felekhaşmet u âsumâncâh şod

Be bâm-i nohom kasr-i nîlûferî
Şod âvâze-yi 'adl-i İskenderî

*Hükmeden, tac bağıslayan hükümdar
Geldi ona ışıl ışıl taht ile hazineler*

*Cihan sahibi, şahlar şahı oldu
Felek haşmetli, gök mertebeli oldu*

*Dokuzuncu kat gökte nilüfer rengi kasırda
Ünü yayıldı İskender gibi adaletiyle*

MESNEVİ 3

Mefâîlün Mefâîlün Feûlün

جهان سلطنت خاقان اعظم
سلیم القلب سلطان مسلم

نگہ دارندہء ناموسِ شاہی

پناه عالمِ عالمِ پناهی

Cihânsaltanat, hâkân-i a'zam
Selîmü'l-kalb sultân-i müsellellem

Nigeh dârende-yi nâmûs-i şâhî
Penâhâlem-i âlempenâhî

*Dünyaya hükmedenr en büyük hakan
Yumuşak kalpli, sultan mı sultan*

*Şahlığın şerefini koruyan
Bütün âlemi himayesine alan*

MESNEVİ 4

Feûlün Feûlün Feûlün Feûl

سلامی چو بارانِ فصلِ بهار
که بر فرقِ گل گشته گوهرنثار

چو شبنم که بر چهرهء گل چکد
ز گل بر سرِ زلف سنبل چکد
وز آنجا ببالا کشد آفتاب
نسیمش معطر کند نه قباب

Selâmî ço bârân-i fasl-i behâr
Ki ber fark-i gul geşte govhernisâr

Ço şebnem ki ber çihre-yi gul çeked
Zi gul ber ser-i zulf-i sunbul çeked

Vezańcâ be bâlâ keşed âfitâb

Nesîmeş mu'attar koned nuh kîbâb

*Esenlikler! Bahar mevsimi yağmuru hani
Gül yapraklarına saçmış inci tanelerini*

*Şebnem gibi hani; damlar gülün yüzüne
Gülden damlar sümbülün zülüflerine*

*Çeker güneş oradan yukarılara
Rüzgâr dokuz kat gökyüzünü doldurur kokularla*

TEK BEYİT 1

Mef'ûlü Fâilâtü Mefâilü Fâilün

در زیر طاقِ گنبدِ این چرخِ زودسیر
ناید بکار عاقبتِ الا دعای خیر

Der zîr-i tâk-i gonbed-i in çerh-i zûdseyr
Nâyed be kâr âkıbet illâ du'â-yi heyr

*Şu koşturan felek kümbetinin kemeri altında
Hayır duadan ötesi işe yaramaz sonunda*

TEK BEYİT 2

Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün

زهی بیادِ وصالِ تو تازه جان و جهانم
بیا که بی تو نیاید بچشم جان و جهانم

Zihî be yâd-i visâl-i to tâze cân u cihânem
Biyâ ki bîto neyâyed be çeşm cân u cihânem

*Sana kavuşmanın hatırasıyla canlanır, dünya olurum
N'olur gel! Sen yoksan camı, dünyayı görmez olurum*

TEK BEYİT 3

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

نالہ را در چنگِ غم پیوستہ بر گردون کنم
یارب از دستِ غمِ ہجران چہ سازم ، چون کنم؟

*Nâle râ der çeng-i gam peyveste ber gerdûn konem
Yârab ez dest-i gam-i hicrân çi sâzem, çon konem?*

*Gam çengeliyle daim feleğe asarım iniltimi
N'apayım, n'ideyim ayrılık gamından Yarabbi?*

TEK BEYİT 4

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

ای غمِ زنجیرِ زلفت مایہء دیوانگی
خدمتِ خاکِ جنابت پایہء فرزانیگی

*Ey gam-i zencîr-i zolfet mâye-yi dîvângî
Hîdmet-i hâk-i cenâbet pâye-yi ferzâneğî*

*Zülûflerinin zincirinin gamını çekmek delilik sebebi
Bastığın toprakta yere kapanmak bilgelik payesi*

TEK BEYİT 5

Mefâilün Mefâilün Feûlün

الہی رحمتِ یزدان کسی باد

و بالحمدى كند من بنده را ياد
İlâhî rahmet-i Yezdân kesî bâd
Vebi'l-hamdî koned men bende râ yâd

*Hamdedip ben kulunu yâd ederse biri
İlahî rahmet onun üstüne yağsın Yarabbi*

KAYNAKÇA

- Bâkî Dîvânı*, Tenkitli Basım, Dr. Sabahattin Küçük, Türk Dil Kurumu Yayınları, İkinci baskı, Ankara, 2011.
- Dîvân-i Hâce Şemseddin Muhammed Hâfiz-i Şîrâzî* "kuddise sirruhu'l-'azîz", be ihtimâm-i Muhammed-i Kazvînî ve Doktor Kâsım-i Ganî, Kitâbfurûşî-yi Zuvvâr, çâp-i Sînâ, Tehran, 1320 hicrî şemsî, 1360 hicrî kamerî.
- Hafız Divanı*, Hafız-ı Şirazi, Farsçadan çeviren: Mehmet Kanar, c. I-II, Ayrıntı, İstanbul 2011.